

Fisioteràpia en la Patologia de l'Aparell Locomotor I

Codi: 102982

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500892 Fisioteràpia	OB	2	2

Professor/a de contacte

Nom: Cristian Joaquin Fernandez Samprieto

Correu electrònic: cristianjoaquin.fernandez@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Manuel Moreno Moreno

Prerequisits

És recomanable tenir els coneixements assolits d'Anatomia i Fisiologia de l'aparell locomotor, Fonaments en Fisioteràpia, Biofísica, Patologia humana i Avaluació instrumental en fisioteràpia de l'aparell locomotor.

Objectius

Els objectius de l'assignatura es centren en que l'alumne sigui capaç de:

-Desenvolupar els coneixements adquirits en assignatures prèvies a l'àmbit clínic del tractament de patologies de l'aparell locomotor.

-Realitzar una valoració funcional del pacient amb disfuncions mecàniques de l'aparell locomotor, elaborar un diagnòstic fisioterapèutic, establir uns objectius terapèutics i plantejar un tractament.

-Donar un enfoc global en les diferents disfuncions mecàniques de l'aparell locomotor relacionades amb l'extremitat inferior.

-Aplicar les diferents tècniques de fisioteràpia i ser capaç d'analitzar, adaptar i controlar els resultats.

-Resoldre casos clínics susceptibles de tractament fisioterapèutic en l'àmbit de les afeccions del sistema muscular esquelètic.

Competències

- Actuar amb responsabilitat ètica i amb respecte pels drets i deures fonamentals, la diversitat i els valors democràtics.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi avaluant les desigualtats per raó de sexe/gènere.
- Actuar en l'àmbit de coneixement propi valorant l'impacte social, econòmic i mediambiental.
- Analitzar i sintetitzar.

- Aplicar els mecanismes de garantia de qualitat en la pràctica de la fisioteràpia, segons els criteris reconeguts i validats.
- Demostrar que té coneixement de la morfologia, la fisiologia, la patologia i la conducta de les persones, tant sanes com malaltes, en el medi natural i social.
- Demostrar que té prou coneixement dels mètodes, procediments i actuacions fisioterapèutics, encaminats a la terapèutica clínica.
- Determinar el diagnòstic de fisioteràpia segons les normes i amb els instruments de validació reconeguts internacionalment.
- Dissenyar el pla d'intervenció de fisioteràpia d'acord amb els criteris d'adequació, validesa i eficiència.
- Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.
- Integrar, a través de l'experiència clínica, els valors ètics i professionals, els coneixements, les habilitats i les actituds pròpies de la fisioteràpia per resoldre casos clínics concrets en l'àmbit hospitalari, extrahospitalari, i de l'atenció primària i comunitària.
- Introduir canvis en els mètodes i els processos de l'àmbit de coneixement per donar respostes innovadores a les necessitats i demandes de la societat.
- Organitzar i planificar.
- Participar en l'elaboració de protocols assistencials de fisioteràpia basats en l'evidència científica i fomentar activitats professionals que dinamitzin la recerca en fisioteràpia.
- Prendre les decisions més adequades davant d'una situació determinada.
- Raonar amb sentit crític.
- Resoldre problemes.
- Valorar l'estat funcional del pacient considerant els aspectes físics, psicològics i socials.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar críticament els principis, valors i procediments que regeixen l'exercici de la professió.
2. Analitzar i sintetitzar.
3. Analitzar una situació i identificar-ne els punts de millora.
4. Aplicar els mètodes, procediments i actuacions de la fisioteràpia en les diferents especialitats clíniques que tracten les afeccions de l'aparell locomotor.
5. Aplicar mètodes específics d'intervenció de fisioteràpia per promoure hàbits de vida saludables, en relació amb l'aparell locomotor, a través de l'educació per a la salut.
6. Comunicar fent un ús no sexista del llenguatge.
7. Definir els objectius generals i específics per a l'aplicació del tractament fisioterapèutic en alteracions de l'aparell locomotor.
8. Descriure i analitzar el moviment humà.
9. Descriure i analitzar els protocols assistencials de fisioteràpia basada en l'evidència en les alteracions del sistema musculoesquelètic.
10. Descriure i aplicar els procediments adequats de valoració de fisioteràpia, amb l'objectiu de determinar el grau d'afectació de l'aparell locomotor i la seva possible repercussió funcional.
11. Descriure les circumstàncies que condicionen les prioritats d'actuació en el tractament fisioterapèutic d'alteracions de l'aparell locomotor.
12. Descriure les guies de bona pràctica clínica aplicades a les alteracions de l'aparell locomotor.
13. Enumerar els diferents tipus de material i aparells que cal utilitzar en el tractament fisioterapèutic d'alteracions de l'aparell locomotor.
14. Establir hipòtesis diagnòstiques de fisioteràpia a través de casos clínics amb alteracions del sistema musculoesquelètic.
15. Expressar-se de manera fluida, coherent i adequada a les normes establertes, tant oralment com per escrit.
16. Identificar els canvis fisiològics i estructurals que es poden produir com a conseqüència de la intervenció de fisioteràpia en les alteracions de l'aparell locomotor.
17. Identificar les implicacions socials, econòmiques i mediambientals de les activitats academicoprofessionals de l'àmbit de coneixement propi.
18. Identificar les principals desigualtats de sexe/gènere presents a la societat.
19. Identificar situacions que necessiten un canvi o millora.
20. Localitzar mitjançant la palpació en superfície els diferents músculs.
21. Organitzar i planificar.

22. Ponderar els riscos i les oportunitats de les propostes de millora tant pròpies com alienes.
23. Prendre les decisions més adequades davant d'una situació determinada.
24. Proposar formes d'avaluació dels projectes i accions de millora de la sostenibilitat.
25. Proposar nous mètodes o solucions alternatives fonamentades.
26. Proposar noves maneres de mesurar l'èxit o el fracàs de la implementació de propostes o idees innovadores.
27. Proposar projectes i accions que incorporin la perspectiva de gènere.
28. Proposar projectes i accions viables que potenciïn els beneficis socials, econòmics i mediambientals.
29. Raonar amb sentit crític.
30. Resoldre casos clínics susceptibles de tractament fisioterapèutic en l'àmbit de les afeccions del sistema musculoesquelètic.
31. Resoldre problemes.
32. Valorar com els estereotips i els rols de gènere incideixen en l'exercici professional.
33. Valorar les dificultats, els prejudicis i les discriminacions que poden incloure les accions o projectes, a curt o llarg termini, en relació amb determinades persones o col·lectius.

Continguts

TEMA 1 : GENERALITATS DE L'ASSIGNATURA.(Christian Fernández)

Presentació del programa. Fonaments i conceptes de la disciplina visió de conjunt de la matèria. Objectius que es proposen. Tipus d'avaluació, seminaris. Presentació professorat i bibliografia.

TEMA 2. VALORACIÓ GLOBAL EN LES DISFUNCIONS MECÀNIQUES DE L'EXTREMITAT .(Christian Fernández)

Establiment d'un pla assistencial: Repàs de la història clínica en les disfuncions mecàniques de l'aparell locomotor, anamnesis, valoració mecànica lesional, hipòtesis de diagnòstic diferencial. Exploració i valoració global de la EEII. Sistemes de Banderes. Conceptes de l'abordatge global en el tractament i principis generals de biomecànica.

TEMA 3. FISIOTERÀPIA EN PATOLOGIA TRAUMÀTICA DE L'EXTREMITAT INFERIOR: GENERALITATS. (Christian Fernández)

Tractament general de les fractures (obertes,tancades, quirúrgiques, no quirúrgiques). Tendinopaties i lesions musculars.

TEMA 4. FISIOTERÀPIA EN LA DISFUNCIÓ I PATOLOGIA DE MALUC I PELVIS (Christian Fernández)

Principis de biomecànica, mecanisme lesional, tractament de fisioteràpia i consideracions de les fractures de pelvis i de maluc.

Principis de biomecànica, mecanisme lesional, tractament de fisioteràpia i consideracions de les principals patologies ortopèdiques i degeneratives (labrum, coxartrosi, artroplasties, osteosíntesi, pubalgies).

TEMA 5. FISIOTERÀPIA EN LA DISFUNCIÓ I PATOLOGIA DE GENOLL Christian Fernández/Manuel Moreno)

Principis de biomecànica, mecanisme lesional, tractament de fisioteràpia i consideracions de les fractures de genoll.

Principis de biomecànica, mecanisme lesional, tractament de fisioteràpia i consideracions de les principals patologies ortopèdiques i degeneratives.

Principis de biomecànica, mecanisme lesional, tractament de fisioteràpia i consideracions de les principals lesions lligamentoses (lligaments laterals i encreuats), meniscals i tendinoses.

TEMA 6. FISIOTERÀPIA EN LA DISFUNCIÓ I PATOLOGIA DE TURMELL I PEU (Manuel Moreno)

Principis de biomecànica, mecanisme lesional, tractament de fisioteràpia i consideracions de les principals fractures de turmell i peu.

Principis de biomecànica, mecanisme lesional, tractament de fisioteràpia i consideracions de les principals

lesions lligamentoses i tendinoses.

Estudi dinàmic de la marxa i ortesis plantars.

SEMINARIS PRÀCTICS: PLAB

SEMINARI I - Exploració i valoració global del pacient amb disfuncions mecàniques de l'extremitat inferior.

SEMINARI II - Treball muscular i propioceptiu de la EEII. Material i mètodes bàsics per a la rehabilitació (gomes, bossu, fitball, plats inestables, manuelles, crosses, pilotes...).

SEMINARI III - Tècniques de teràpia manual de la EEII en les diferents complicacions: rigidesa, edema, cicatriu, espasme...

SEMINARI IV - Embenats funcionals de la EEII.

SEMINARI V - Planificació de tractaments i casos clínics. Elaboració d'un programa segons estadi de la patologia.

Metodologia

Classes teòrico-pràctiques i seminaris pràctics (veure continguts). Realització d'un treball de recerca individual i/o en grup. Degut als aconteixements sobre la COVID-19, les classes teòriques segurament es duran a terme de forma online. Es podran fer en directe o bé el professor podrà deixar la class penjada al campus virtual per a que l'alumne la pugui visualitzar.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
PRÀCTIQUES DE LABORATORI (PLAB)	18	0,72	2, 10, 14, 15, 21, 23, 29, 30
TEORIA (TE)	27	1,08	4, 5, 8, 16, 20, 30
Tipus: Supervisades			
PRESENTACIÓ / EXPOSICIÓ ORAL DE TREBALLS	0	0	15, 21
Tipus: Autònomes			
ELABORACIÓ DE TREBALLS	33	1,32	4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 20, 21, 30, 31
ESTUDI PERSONAL	40	1,6	2, 4, 5, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 16, 20, 21, 23, 29, 30
LECTURA D'ARTICLES / INFORMES D'INTERÈS	30	1,2	4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 20, 30

Avaluació

Avaluació

L'avaluació FINAL de l'assignatura constarà de: examen tipus test i/o de selecció múltiple. També podrà haver-hi preguntes escrites dels continguts impartits a les classes teòriques i dels temes tractats als seminaris.

Avaluació dels seminaris especialitzats: examen pràctic l'estudiant demostrarà la realització de diverses tècniques de tractament de fisioteràpia. En cas de no poder examen presencial es podrà fer un examen escrit on s'hagi de contestar alguna pregunta sobre casos clínics o bé una presentació en vídeo.

Presentació d'un treball a partir de recerca bibliogràfica i exposició oral a classe (l'exposició oral es farà de forma online i no puntua).

El percentatge de cada part a la nota final de l'assignatura serà: 45% nota de l'examen tipus test, 35% nota de l'examen pràctic, 20% nota de presentació de recerca de treball científic. L'assistència als seminaris pràctics és obligatòria.

Per aplicar-se aquests percentatges és imprescindible tenir un mínim de 5.00 a l'examen tipus test i a l'examen pràctic. I no tenir una puntuació de 0,00 en el treball de recerca.

La qualificació final de l'assignatura tindrà una expressió numèrica, amb un decimal, a l'escala 0-10 i amb l'equivalència qualitativa d'acord amb els criteris de la UAB, de suspens, aprovat, notable i excel·lent (amb l'opció d'assolir la qualificació de Matrícula d'Honor).

Quan es consideri que l'estudiant no ha pogut aportar prou evidències d'avaluació en l'acta es consignarà aquesta assignatura com a no avaluable (Art 116.8.)

El procediment de revisió de les proves s'ajustarà a la normativa vigent de la UAB i en tot cas serà de forma individual, prèvia sol·licitud per escrit en els terminis establerts.

Els alumnes que no hagin superat l'assignatura/mòdul per mitjà de l'avaluació continuada es podran presentar a un examen de recuperació.

L'avaluació de l'assignatura contempla els següents apartats:

El 45% de la nota final serà de prova escrita:

Test multi resposta 40 preguntes. Cada pregunta contestada correctament es valorarà amb 1 punt. Les preguntes contestades erròniament restaran 0,33 punts. Les preguntes no contestades no restaran punts.

El 35% de la nota final serà d'examen pràctic on es realitzaran diverses tècniques de tractament: Es valoraran els coneixements teòrics, l'aplicació de la tècnica i la comunicació amb la pacient.

El 20% de la nota final serà de treball de recerca: El plagi està totalment penalitzat amb la suspensió del treball. Es considerarà plagi a partir del 15% segons l'aplicatiu de la UAB.

Treball de recerca individual i en grup. Es valorarà el treball de recerca amb nota individual. El 80% de la nota serà de la part del treball entregada i el 20% vindrà donada per la valoració que farà cada membre del grup dels seus companys.

Art 116.8. Quan es consideri que l'estudiant no ha pogut aportar prou evidències d'avaluació en l'acta es consignarà aquesta assignatura com a no avaluable.

Assistència a classe:

- Classes teòriques. L'assistència no és obligatòria però si altament recomanable ja que és durant aquestes classes que es treballaran els exercicis d'avaluació continuada.

- Classes pràctiques. L'assistència és obligatòria al 100%. S'acceptarà falta justificada per causa mèdica (amb el corresponent justificant mèdic). Cada falta injustificada descomptarà 0.5 punts de la nota final de l'assignatura, sempre i quan aquestes no superin el 20% del total.

En cas de circumstàncies excepcionals que no permetin l'assistència presencial a les classes, es faràn servir les plataformes digitals (TEAMS, ZOOM,...). En el cas de les classes pràctiques i dels seminaris de casos clínics, l'assistència serà obligatòria en els mateixos termes que si fos presencial (100%) i es farà mitjançant la connexió a les diferents plataformes seguint indicacions de l'Equip docent.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Avaluacions escrites mitjançant proves objectives: Ítems d'elecció múltiple	45%	1	0,04	4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 20, 30
Avaluació de tipus pràctic mitjançant avaluació clínica objectiva i estructurada	35%	1	0,04	3, 4, 5, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 16, 19, 23, 25, 29, 30
Entrega d'informes/ treballs escrits	20%	0	0	1, 2, 4, 5, 6, 11, 12, 15, 17, 18, 21, 22, 23, 24, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33

Bibliografia

Llibres

Sobotta. Atlas de anatomía humana. 23edición. Ed Panamericana.; 2019.

Cael. Anatomía Funcional. Estructura, función y palpación del aparato locomotor para terapeutas manuales. Ed. Panamericana 2013

Patton & Thibodeau. Anatomía y fisiología. 8 edición. Ed Elsevier; 2013.

A. I. Kapandji. Fisiología articular. 6 edición. Ed Panamericana; 2012.

Paoletti, Serge. Las fascias. El papel de los tejidos en la mecánica humana. 1 edición. Ed Paidotribo; 2019.

Buckup & Buckup. Pruebas clínicas para patología ósea, articular y muscular: Exploraciones, signos y síntomas. 5 edición. Ed Elsevier Masson; 2014.

Bernhard Ehmer. Fisioterapia en ortopedia y traumatología. 2 Edición. Ed McGraw-hill; 2005.

Yves Xhardez. Vademecum de kinesiología y de reeducación funcional. 5 edición. Ed El Ateneo; 2012.

Herbert Frisch. Método de exploración del aparato locomotor y de la postura: diagnóstico a través de la terapia manual. 1ª edición. Ed Paidotribo; 2005.

C. Génot, Henri Neiger (†), A. Leroy, G. Pierron, M. Dufour, G. Péninou, J. M. Dupré. Kinesiología Tomo 1

Principios. Miembros inferiores. Evaluaciones. Técnicas pasivas y activas del aparato locomotor. 1 edición. Ed. Médica Panamericana; 1988.

Kendall, F. Músculos: pruebas y funciones. Postura y dolores. 5 edición. Ed Marbán; 2007.

Christy Cael. Anatomía Funcional. Estructura, función y palpación para terapeutas manuales. Ed Panamericana; 2013

Esther Díaz Mohedo. Manual de Fisioterapia en Traumatología. Ed. Elsevier; 2015

O. Mayoral. I. Salvat. Fisioterapia Invasiva del Síndrome de Dolor Miofascial. Manual de punción seca de puntos gatillo. Ed Panamericana; 2017

Revistes científiques

- Journal of Physiotherapy (AUS): <http://www.journalofphysiotherapy.com/>
- Physiotherapy (CAN): <http://www.physiotherapyjournal.com/>
- Physicaltherapy (USA): <https://academic.oup.com/ptj>
- The american journal of sports medicine (USA): <http://journals.sagepub.com/home/ajs>
- British journal sports medicine (GRB): <http://bjsm.bmj.com/>
- Kinesitherapie (FRA): <https://www.journals.elsevier.com/kinesitherapie-la-revue/>
- Kinesitherapie scientifique (FRA): <https://www.ks-mag.com/>

Guies de Pràctica Clínica

CADERA

- [Hip Pain and Mobility Deficits - Hip Osteoarthritis: Revision 2017.](#) :
- [ENSEKI, KEELAN; HARRIS-HAYES, MARCIE; WHITE, DOUGLAS M.; CIBULKA, MICHAEL T.; WOEHRLE, JUDITH; FAGERSON, TIMOTHY L.; CLOHISY, JOHN C. "Nonarthritic Hip Joint Pain: Clinical Practice Guidelines Linked to the International Classification of Functioning, Disability and Health From the Orthopaedic Section of the American Physical Therapy Association", Journal of Orthopaedic & Sports Physical Therapy \(J ORTHOP SPORTS PHYS THER\), Jun2014; 44\(6\): A1-A32. \(32p\).](#)
- [Management of hip fractures in the elderly - evidence-based clinical practice guideline.:](#)
https://journals.lww.com/jaaos/Fulltext/2015/02000/Management_of_Hip_Fractures_in_the_Elderly.9.aspx

GENOLL

- [Knee Pain and Mobility Impairments: Meniscal and Articular Cartilage Lesions Revision.](#)
- [Evidence-based concepts for prevention of knee and ACL injuries. 2017 guidelines of the ligament committee of the German Knee Society \(DKG\).](#)
- [Evidence-based clinical practice update: practice guidelines for anterior cruciate ligament rehabilitation based on a systematic review and multidisciplinary consensus.](#)
- [The 'Best Practice Guide to Conservative Management of Patellofemoral Pain': Incorporating Level 1 Evidence with Expert Clinical Reasoning.](#)
- [Management of anterior cruciate ligament injuries. Treatment of Osteoarthritis \(OA\) of the knee.](#)
- [Knee pain and mobility impairments: meniscal and articular cartilage lesions.](#)

PEU

- [Achilles Pain, Stiffness, and Muscle Power Deficits: Midportion Achilles Tendinopathy Revision 2018.](#)
- [Diagnosis, treatment and prevention of ankle sprains: update of an evidence-based clinical guideline.](#)
- [Heel Pain - Plantar Fasciitis: Revision 2014.](#)
- [Achilles Pain, Stiffness, and Muscle Power Deficits: Achilles Tendinitis.](#)

Programari

no cal programari específic